

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Verè paucorum est vera gratitudo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

DOMINICA DECIMA TERTIA.

DE DECEM LEPROSIS MUNDATIS
A DOMINO, QUORUM UNUS DUNTAXAT
ACCEPTUM AGNOVIT BENEFICIUM.

*Nonne decem mundati sunt? Et novem ubi sunt? Non est inventus qui
rediret & daret gloriam Deo, nisi hic alieni-
gena. Luc. 17.*

VERITAS PRACTICA.

Verè paucorum est vera gratitudo.

RATIO EST, Quia vera gratitudo ea est qua
refert usum accepti beneficii in unum Deum.

*Sed paucorum est, sic usum referre beneficii in
unum Deum.*

*Ergo & paucorum est vera gratitudo. Ac reveren-
dum magnopere no su inter multos ingratus
potius, quam inter paucos gratus censeatur.*

I. PUNCTUM.

EVANGELII hodierni narratio plana est.
Occurrerunt Domino decem viri leprosi
qui steterunt à longè, & levaverunt vo-
cem, dicentes; IESU, praeceptor, mise-
rere nostri. Quos ut vidit, dixit, ite, ostendite
vos Sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mun-
dati sunt. Unus autem ex illis, ut vidit quia mun-
datus est, regressus est cum magna voce magni-
ficans Deum; & cecidit in faciem ante pedes ejus,
gratias agens; & hic erat Samaritanus. Respon-
dens autem IESVS, dixit. nonne decem mundati
sunt? Et novem ubi sunt? Non est inventus
qui rediret, & daret gloriam Deo, nisi hic alieni-
gena. Et ait illi, surge, vade, quia fides tua te sal-
vum fecit.

Hæc sanctus Lucas, ex quibus singillatim ex-
pensis, multa possent ad praxim vel nondum
declarata formari: vel jam proposita repræ-
sentari.

1. In lepra sceditatem peccati agnosce, & vide
supra in Appendice ad Missiones.

2. Cum sit verè lepra proprii consilii & pro-
priae voluntatis, Vide in 2. parte, Sabbato Heb-
dom. 2. post Pascha, & Feria 5. quæ est Octava
Ascensionis,

3. Statim ut leprosi occurrunt Domino, le-
vant ad ipsum vocem suam, nec differunt. Sic
captanda virtutis occasio, multumque cavenda
dilatio. Vide in 1. parte, Feria 2. Hebdom. 4. in
Adventu. Die 5. Januarii. Feria 2. Hebdomadæ 4.
post Epiphan. Et in 2. parte, Fer. 2. Hebdom. 2.
in Quadragesima.

4. IESU praeceptor, miserere nostri. Discedat
ab iniquitate omnis qui nominat nomen Do-
mini. 2 Tim. 2. Vide in 1. parte, In die Cui cum-
cisionis Domini.

5. IESU praeceptor. Quæ sint ejus præcepta,
qui Decalogus & quam malè servatus. In hac 3.
parte, In die Transfigurationis Domini.

6. Miserere nostri. Satis id multi clamant, sed
pauci ex animo; rara est admodum contritio,
veraque pœnitentia. Vide in 1. parte, Dominica
4. Adventus, & in Appendice ad Missiones.

7. Quos ut vidit, dixit, ite, ostendite vos
Sacerdotibus. Hoc ipsum jam dixerat uni lepro-
so, Vade ostende te Sacerdoti. In 1. parte, Do-
minica 3. post Epiph. & tota sequenti Hebdom-
ada, ubi notantur sex capita de quibus uni-
cuique expedit sæpe adire Sacerdotem vel Di-
rectorem. Vide & frequenter utere, sunt enim
ad dirigendam conscientiam per opportuna, sive
ut declinet à malo, sive ut faciat bonum.

8. Et factum est, dum irent, mundati sunt.
Quam sit præstans obedientia quæ dicitur cha-
ritatis. In 1. parte, Feria 6. Hebdom. 4. post
Epiphan. Et in 3. in fine ubi agitur de voto obe-
dientia. Quò magis Christo subijcitur, eò
magis

magis erigimur. In 2. parte, Feria 3. Quinquagesimæ.

9. *Vnus autem ut vidit quia mundatus est.* Non ita liquet de peccatis remissis, nec propterea tamen habenda est sollicitudo anxia, & scrupulosa, sed neque rationalis deponenda. In 1. parte, Fer. 3. Hebd. 4.

10. *Nonne decem mundati sunt, &c.* De vera gratitudine quæ non minus modò paucorum est, quàm tunc fuit unius tantum ex decem viris mundatis. Quod quia mirum est & non minus damnosum quàm probrosum, idcirco singularis hæc proponitur veritas: &

Ratio eius quæ affertur non ita forte trita est & obvia, proindeque plurima consideratione indiget ut bene intelligatur quid sit vera gratitudo, neque enim in verbis sita est, nec in affectu solo insensibilis, aut in tali ratione beneficii ad Deum quæ frequenter dicimus nos tale ab eo accepisse beneficium, nos illi valde esse obstrictos, plurimamque reddimus gratias. Non hic inquam sistit gratitudo, sed in ipso beneficii & acceptæ gratiæ usu secundum Deum, id est, eo modo, eo fine, eo loco & tempore, quo paramus Deum velle nos uti suo beneficio, nihil aliud penitus attendentes quàm illam eius ordinationem & voluntatem, ut sicut eum agnoscimus Authorem gratiæ, ita & finem eiusdem, actu & effectu purè agnoscamus. *Qui manducat, inquit Apostolus: Domino manducat, gratias enim agit Deo. Et qui non manducat, Domino non manducat, & gratias agit Deo. Nemo enim nostrum sibi vivit* Quasi diceret, hoc est verè gratias Deo agere si manduces vel non manduces propter Deum: quia revera non aliter vivere debemus, neque alio nobis sine sua dona largitus Deus, quam ut ipsi serviamus & vivamus.

1. Thess. 5. Quod confirmans idem Apostolus, *In omnibus, ait, gratias agite; hæc est enim voluntas Dei in Christo IESU.* Id est, sic vult Deus agnosci sua beneficia, ut sicut in omnibus eum benefactorem habemus, ita & in omnibus gratias reddamus. Sed quomodo in omnibus, nisi omnia referendo ad ipsum? Quod & alibi sic apertius exprimit: *Omne quodcunque facitis in verbo, aut in opere, omnia in nomine D. N. IESU Christi, gratias agentes Deo Patri per ipsum:* Sive ut ait Psaltes, *Dei id ipsum*, id est, in illud ipsum propter quod colatum est beneficium.

Et cerè, quantumcunque de accepto beneficio Deum laudaremus, si beneficio abuteremur ad eum offendendum, nonne ingrati essemus?

Si quis autem non refert usum beneficii ad Deum, Deum offendit quia sic habet alium finem præter Deum, quæ inordinatione finis & depravatione intentionis, non potest non offendi Deum, unde est illud Psalms, *Retribuunt mihi mala pro bonis sterilitatem animæ meæ.* Id est, dum mihi bene non faciunt, malè faciunt. Et hic est primus ingratitude gradus, ait sanctus Thomas Alioquin ille Pharizæus qui dicebat, *Deus, gratias tibi ago quod non sum sicut ceteri hominum,* Et quæ alia superbe effutit, gratus fuisse & gratitudinis quoddam exemplar edidisset, quis hoc tamen dicat? Cur porro potius ingratus censendus est quàm gratus, nisi quia gratias suas non referebat ad Deum; referebat quidem beneficium sed non beneficii usum; ferebatur Deum authorem bonorū suorum operum, sed non eorum finem, Non propter Deum opera illa fecerat, nec propter Deum agnoscebat se accepisse gratiam ut opera illa faceret, atque idcirco non erat verè gratus.

Dei quoque videndus est noster Samaritanus qui non modò gratias verbo reddebat, sed *procidens in faciem suam,* & se totum advolvens pedibus Benefactoris sui, ita vult ei adhærere, ut non prius ab eo discedat quin iubeatur abire, & quocunque tandem eat, non ibit nisi iussus, nihil faciet nisi iussus, & propter eum qui iussit, sicque non modò eum agnosceret authorem faminitatis & vitæ, sed ad illum, & sanitatem & vitam suam referet. Hoc est esse gratum. *O Domine, quia ego servus tuus sum, ego servus tuus & filius ancillæ tuæ. Dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis Nempe incipsum in hostiam & in laudem tuam.*

II. PUNCTUM.

SED paucorum est, sic usum beneficii referre in unum Deum.

Nam ad hanc puram relationem oportet esse affectibus suis puros, quod cerè paucorum est quando enim nimis afficimur erga creatum aliquid, sicut dolemus quando non illud possidemus, sic quando re cupira fruimur, amor gaudium, & alij humani affectus ita rem ad nos attrahunt & referunt, ut vix de relatione ad Deum cogitemus; satis nobis esse putamus si quod erat in desiderio atque in spe, possideamus, *Bes Israhel cognovit possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui: Israhel autem me non cognovit: & populus meus non intellexit! AMBVLAVERVNT* Jer. 2.

post

Post vanitatem, & vani facti sunt, & non dixerunt, ubi est Dominus qui ascendere nos fecit de terra Aegypti!

In hoc enim situs est amor concupiscentiæ, ut ad nos rem concupitam deferamus, propter nos illam amemus: nos in ea diligamus. Amor autem amicitiae amat amicum propter ipsum, amat Deum propter Deum, hæc est utriusque amoris differentia; & licet non semper malus sit amor concupiscentiæ, nec malum sit, amore nostro ordinato beatitudinem æternam concupiscere vel gratias quæ nos ad illam ducant, in multis tamen talis amor valde imperfectus & vitiosus est, nempe qui sanitatem tantum optet ut bene valeat, qui donum orationis tantum desideret ut commotius ore; isti affectus non sunt satis puri, & quia non satis puri sunt, nos in nobis ipsi sistant; nec ultra tendunt in Deum; & quia non ultra tendunt in Deum, non sunt satis puri.

Ista enim duo sese invicem consequuntur, ac proinde verissimum est, quod ad hanc puram relationem usus beneficii, oportet esse affectibus suis puris, & unius Dei gloriam querere. *Appropinquate Deo. & appropinquabit vobis. Emundate manus peccatores. Purificate corda duplices animi.* Quam pauci verò tales! Omnes enim quæ sua sunt quarunt, non quæ sunt IESU Christi. Unde paucorum certè est, sic illum beneficii referre in unum Deum. Neque aliter ipsi novem leprosi non redierunt atque ingrati fuerunt, quam quia sic sanitatem amabant ut cum se viderent sanos, tum quasi obtinuissem quod unum optabant, conquieverunt, nec aliud cogitarunt. O perversum nostri amorem qui sic pervertit amandi ordinem ut dona pliusquam Datorem amet.

III. PUNCTUM.

VERÈ igitur paucorum est vera gratitudo: Nam paucorum est vera cordis & affectuum puritas, cuius defectu non referitur usus accepti beneficii ad unum Deum, in qua sola usus relatione sita est vera gratitudo: ut è contra ingratitudo, quando beneficium aliter usurpatur: quia Deum privat sua gloria, sua laude, suo fine, suoque merito. *Ego dedi eis frumentum & vinum & oleum & argentum multiplicavi eis & aurum quæ fecerunt Baal. ARGENTVM suum & aurum suum fecerunt sibi idola ut inciperent.*

Quod confirmatur ex his Apostoli verbis, *In novissimis diebus, inquit, erunt homines seipos amantes superbi, elati, blasphemæ, parentibus non obeatentes, ingrati, se elati;* Quæ sunt omnia vitia opposita gratitudini ab una eademque radice procedentia, quæ est inordinatus sui amor. Hic nempe ut dictum est omnia ad se attrahit, & quidquid ore dicatur, contradicit opere, & non est ex multis qui redeat & det gloriam Deo nisi unus aut aliter.

Expende iterum illa Christi verba, *Qui reddat & reddat gloriam Deo.* Nam ut flumina fluunt ad mare unde veniunt, sic beneficia ad fontem suum redire debent: & ut gloria non datur tantum verbo, sed magis opere, sic non ille gloriam accepti beneficii dabit Deo qui dicit tantum se ab eo accepisse beneficium, nisi etiam omnem ex usu beneficii referat gloriam; alioquin quæ Dei gloria, si tantum agnoscatur Author beneficii, ut ab illo proveniat; sed non finis ut ad ipsum Authorem referatur? Non est dividenda Dei gloria sed uni Deo relinquenda, *Gloriam meam, Is. 40. inquit, alteri non dabo.*

Est aliud in beneficio præter laudem & gloriam, quod tibi facile concedet Deus, nempe meritum & merces; sed si gloriam boni operis, quam sibi reservat præcipere volueris, tum ejus merito & fructu privabere. *Amen dico vobis, Matt. 6. receperunt mercedem suam.* Quæ de te supra fuit.

Jam verò reflecte discursum in teipsum, & vide an ita Deum purè quæras in omnibus acceptis gratis, ut nihil de tuo honore cogites? Hinc judica de tua gratitudine vel ingratitude. Nolle ingratus dici; Nam *omne vitium dixit qui dixit ingratus.* Sed si de caris vel non, si te vera fueris coram Deo ingratus, nonne te idè probum manet, ac si dicereris? At verò nisi cuncta purè sincerè ad illum referas, nonne hæc est ingratitude quam hodie didicisti? Vides ergo quanta te maneat obligatio purificandi semper affectus, ne intentio corrumpatur & gratitudo violetur? Hoc sit propositum tuum: *Ego autem ad Dominum aspiciam: expectabo Deum Salvatorem meum.* Vide in 1 parte, Feria 3. Hebd. 3. post Epiphan. in 2. Feria 5. Septuagesimæ: In 3. Feria 2. Hebd. 2.

Ad Sacramentum unde virtutes exeunt revertuntur, ut iterum fluant.

HAC

HAC HEBDOMADA, cum à Judæa Dominus transfisset in Galilæam, adduxit Discipulos suos in desertum, quò statim cõvenit multitudo multorum millium quos ex triduo jejunio fessos pavit, multiplicatis quinque panibus & piscibus; tum divino illos sermone instruxit qui habetur Joannis sexto, de Sacramento sui Corporis, cujus figura quædam fuit, antecedens panum multiplicatio.

FERIA SECUNDA.
DE SECESSU DOMINI ET
DISCIPULORUM EJUS IN DESERTUM

Venite seorsum in desertum locum, & requiescite pusillum. Marci. 6.

VERITAS PRACTICA.

Christo non servit, qui Christo quidem laborat, sibi verò quiescit.

RATIO EST, Quia Christo non servit qui debitam ei servitutis partem subtrahit.

Sed qui Christo quidem laborat, sibi verò quiescit, debitam ei servitutis partem subtrahit.

Ergo is Christo non servit. Quod cum sit valde pudendum & damnosum, audiendus Christus Dominus vocans ad quietem sicut ad laborem unde nec minus quiescendum propter Christum quam laborandum.

I. PUNCTUM.

FATIGATOS ex longo itinere Discipulos, seu variis iteratarum sæpe missionum laboribus fractos, cum Dominus paululum recreare vellet, *Venite*, inquit, *seorsum*, in desertum locum, & requiescite pusillum. Erant enim, ut addit Evangelista, qui veniebant & redibant multi, & nec spatium manducandi habebant. O sælix pro Christo labor! O sælix cum Christo quies! Quiesce tantisper in illo affectu: tum vide accuratius, quomodo ille ipse qui operarios suos ad opus & laborem vocat, revocat ad quietem: neque hi aliter requiescunt quam ut laborantur, nempe non aliter laborantur quam vocati seu missi ad opus & laborem, reque etiam ab opere & labore cessant nisi revocati, nisi iussi ut quiescant. O illustre documentum quo discamus quid sit servire Christo! Multi enim

putant satis esse si quas horas impendant in eius obsequium vel orando, vel studendo, vel cuius demum suo. vocando muerit: tum verò potest sibi vivat, sibi manducant, sibi relaxent animum, sibi orientur, sibi quiescant, & uno verbo quidquid vitæ degendæ superest, prout velint transigant, & quidquid velint, sui gratia velint & agant.

Sed errant profectò graviter: & contra hunc errorem statuitur proposita veritas, *Quod is Christo non servit qui Christo quidem laborat, sibi autem ita quiescit, quasi quiescendo & relaxando animum non ita spectandus esset Christus sicut laborando.* Non est hoc servire Christo, non est servire Domino suo si debitam ei servitutis partem detrahas, quam nullo modo vellet sibi detrahi. Sicut enim peccarent Domini qui debita mercedis parte servos defraudarent, sic planè peccant servi, si debitam Domini denegent servitutis partem. *Servi, obedite per omnia Dominis carnalibus,* Vide ut nihil excludit Apostolus, qui & rursus expressius, *Servos, inquit, Dominis suis subditos esse, in omnibus placentes non contradicentes, non FRAVDANTES, sed in omnibus fidem bonam ostendentes.* Quæ si Dominis carnalibus præstanda sunt, quanto magis Christo, qui tale jus habet in universam vitam nostram, ut ipse de jure suo non possit remittere, nec te ita debito servitutis eximere ut aliquam vitæ partem non illi debeas, ac nisi reddas, fraudis factus reus existas.

Et certè, si Apostolus proponit servitutem quam debemus Christo in exemplar servitutis quæ debetur hominibus, velique *per omnia ser-* Ephes. 6.